

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 33650-11-21 פלוני נ' Google LLC ואח'

לפני כבוד השופטת עמיתה שרה דותן

מערער פלוני

ע"י ב"כ עו"ד גיא אופיר

נגד

משיבות 1. Google LLC

2. גוגל ישראל בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אהוד ארצי ואח'

ממשרד ש. הורוביץ ושות', עו"ד

פסק דין

ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' הדר) מיום 5.9.2021 ב-[ת"א 29120-03-18](#), לפיו נדחתה חלקית תביעת המערער נגד המשיבה למתן צו עשה ופיצוי בגין לשון הרע ופגיעה בפרטיות, והמערער חויב בהוצאות המשיבה בסך 30,000 ₪.

הרקע העובדתי

על פי הנטען בכתב התביעה, ביום 15.11.2017 הוקם אתר במרשתת על ידי משתמש אנונימי, בו פורסם כי, המערער ביצע מעשי אינוס. הפרסום הועתק על ידי צדדים שלישיים והחל להתפרסם באתרים שונים בפלטפורמה האינטרנטית. האמור בפרסום גרר האשמות וביקורת כלפי המערער.

בשלב זה אין חולק כי, ההאשמות פורסמו כשם שמוסכם על ידי הצדדים, שהעבירות המיוחסות למערער לא הוכחו ואיש מהמפרסמים לא התייצב לדיון בניסיון להוכיח שהפרסומים חוסים תחת ההגנות על פי [חוק איסור לשון הרע](#), התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"). אולם, התביעה בה עסקינן לא הוגשה נגד המפרסמים האלמוניים בחלקם, אלא נגד Google inc. (להלן: "גוגל"),

המפעילה את מנוע החיפוש שבאמצעותו מתפרסמות האמירות לגביהן נטען, כי הן שקריות ומעוולות.

בתביעה נדרשה המשיבה להסיר את כל תוצאות החיפוש המהוות לשון הרע, המוזכרות בכתב התביעה מכל כתובות המשתמשים בשירותי מנוע החיפוש של המשיבה בעולם, ולפצות את המערער בסכום של 200,000 ₪. המערער עצמו הצהיר, כי המשיבה אינה נדרשת לצנזר תכנים המהווים לשון הרע אלא להסירם לאחר הגשת בקשה על ידי הצד הנפגע.

בכתב ההגנה, הבהירה המשיבה כי מנוע החיפוש אינו יוצר תוכן אלא מהווה אינדקס עולמי למידע הקיים ברשת האינטרנט, כפי שהוצג על ידי צדדים שלישיים, והסרת התוכן מוטלת על המפרסם. דהיינו, מפעיל האתר.

הובהר על ידי המשיבה כי, מאחר שהסרת תוכן זה או אחר מהווה למעשה צנזורה השמורה למקרים קיצוניים בלבד, קיבלה עליה המשיבה נוהל להסרת פרסומים מעוולים, אשר על פיו הסרת תכנים מעוולים מותנית בהחלטה שיפוטית. משכך, נדחתה דרישתו של המערער להסרת הפרסומים ללא קבלת עמדת המפרסמים, או צו של בית משפט המורה על הסרתם.

במהלך הדיון בבית משפט קמא הגיעו הצדדים להסכמות דיוניות ביחס לחלק מן הפרסומים והאתרים בפסק דינו מושא הערעור שלפניי דחה בית המשפט את תביעת המערער להסרת הפרסומים במרשתת העולמית, כן נדחתה התביעה לפיצוי בשל פגיעה בשמו הטוב ובפרטיותו של המערער מאחר שסבר, כי המשיבה פעלה כדין עת דחתה דרישה להסרת פרסום ללא צו שיפוטי, כיוון שאין מדובר במקרה מובהק שבו היה ברור כי הפרסום המעוול מקורו בטעות, תוכנו שגוי והוא מעוול כלפי הניזוק. (ראו: [ע"א 44711-11-14](#) עו"ד עמי סביר נ' בר נוי ואח', פורסם בנבו).

בדיון שלפניי הגיעו הצדדים להסכמה דיונית, לפיה גוגל תסיר פרסומים חדשים שפורטו בהסכמה, המערער יזנח טענותיו בערעור בענין סעד הפיצויים, והענין היחיד לגביו תידרש הכרעת בית המשפט יהא בנוגע להיקף הטריטוריאלי של הסרת הפרסומים ללא סעד של פיצויים.

יוער כי, סוגיה דומה נדונה בבית משפט זה ב-[ע"א 68247-06-21](#), [פורסם בנבו] שם פרסם אתר שכתבתו בחו"ל אמירות קשות נגד המערערים, והצדדים הגיעו להסכמה

דיונית, לפיה גוגל תסיר את הפרסומים נושא התיק ממנוע החיפוש לישראל, ובכפוף להסכמה זו נמחק הערעור.

ב"כ המערער התבקש להבהיר עמדתו לאור פסק הדין הנ"ל, והודיע כי מתבקשת הכרעה בענייננו.

גדר המחלוקת בין הצדדים

כב' השופט הדר קבע, כי בהתחשב במערכת איזונים אותם יש להפעיל בהגנה על שמו הטוב של אדם מחד גיסא, מול חופש הביטוי העומד למפרסם כאשר זהות המפרסם ידועה, והוא מתנגד להסרת הפרסום, ולא מתקיים חריג על פי הכללים שנקבעו בענין סביר, יש לצרף את המפרסם כבעל דין בטרם יינתן צו המורה על הסרת הפרסום. אולם, במקרים בהם לא ניתן לזהות את המפרסם, יינתן צו להסרת הפרסום בהתאם לנסיבות המקרה.

אשר לפרסומים הזרים נקבע כי, לא הונחה תשתית ראייתית להוכחת טענה לפיה, ניתן לעיין בתכנים בעת גלישה במרשתת בישראל, ודי היה בכך כדי לדחות הבקשה להסרה גורפת של הגישה לכל הגולשים במרשתת בעולם.

עוד נקבע כי, לצורך עריכת איזון בין הערכים השונים, יש חשיבות רבה לבדיקת טענת המערער ביחס להיקף הגישה של משתמשים בשירותי המשיבה בישראל, למידע שזמין לכתובות שאינן בישראל וכי יש חשיבות להיקף הפגיעה בישראל, שעה שבית המשפט מתבקש ליתן סעד כה גורף. אולם, בחקירתו הנגדית של המערער הסתבר כי, הטענה לפיה ישראלים רבים נחשפים למידע הינה בגדר סברה בלבד.

בית המשפט סבר כי, יומרה ליתן הוראות חובקות עולם עלולה לגרור דרישות להסרת תכנים בישראל על ידי מדינות עוינות.

הובהר כי, בהיעדר הסמכה מפורשת בחוק, אין מקום להחיל פסיקות של בתי משפט בישראל על תאגידים בינלאומיים באמצעות חקיקה שיפוטית.

לאחר ניתוח האסמכתאות שהוגשו על ידי הצדדים, דחה בית משפט קמא את הטענה לפיה, יש מגמה ברורה בפסיקה בישראל או בעולם, התומכת בעמדת המערער לפיה, בית המשפט רשאי להורות על הסרת תכנים במדינות זרות.

בהתייחסות פרטנית לדרישת ההסרה בענייננו, קבע בית המשפט כי היה על המערער לצרף את מפעילי האתרים הזרים כנתבעים.

בית המשפט לא קיבל את עמדתו של המערער לפיה, לא ניתן לאתר את המפרסמים הזרים לצורך קבלת עמדתם.

משכך, נקבע כי היה על המערער להגיש בקשה להמצאה מחוץ לתחום, או לבקש אישור המצאה למורשה בישראל ומשהדבר לא נעשה, אין לחייב את המשיבה להסיר ההפניה לחלוטין ללא מיצוי הניסיון לצרף האתרים הזרים כנתבעים והכרעה בשאלה האם הפרסום כוזב.

המערער גורס כי, שגה בית המשפט בקביעה לפיה, על אדם הנפגע מן הפרסום המעוול, לגישתו, לפנות ישירות למפרסמים האנונימיים השונים, הגם שהם במדינות זרות.

עוד נטען כי, לא היה מקום לקבוע שהיה עליו לצרף את המפרסמים הזרים כנתבעים למרות הקושי המעשי והעול הכספי המוטל על מבקש הסרת הפרסום. עוד נטען כי, אין להטיל את עול ניהול ההליך על כתפיו של המתדיין הפרטי "אשר אפילו לא דורש את הסרת הפרסומים, אלא רק את תוצאות החיפוש. קל וחומר שעה בה יש קביעה משפטית שלא משתמעת לשתי פנים כי אכן הפרסומים כוזבים הם!?" המערער סבור כי, אין הצדקה לסרב את ההליך ולגרום לבזבוז זמן וכסף, שעה שבידי המשיבה פתרון זול, קצר ואופטימלי כאשר יש צו שיפוטי הקובע כי, הפרסומים מעוולים ויש להסירם ממנוע החיפוש ולא רק מהגרסה הישראלית. עוד גורס המערער כי, שגה בית המשפט במסקנתו לפיה, לא ניתן להחיל דין ישראלי על מפרסמים במרשתת עולמית.

המערער טוען עוד כי, אין זה הגיוני לצפות ממנו להביא מומחה מטעמו על מנת שיסביר איך המשיבה פועלת, או יסביר את טענות המשיבה. להשקפתו של המערער, היה על המשיבה להפעיל נוהל "הודעה והסרה" של כל הפרסומים הפוגעניים מכל האתרים במרשתת.

המשיבה מצידה תומכת במסקנות בית המשפט קמא, וסבורה כי, יש קושי להחיל את הדין הישראלי על משתמשים במדינות שונות, ועל התאגיד הרשום בארה"ב להביא בחשבון גם את זכויותיהם של המשתמשים מחוץ לגבולות ישראל. המשיבה מציינת את השוני בדיני לשון הרע במדינות השונות, ומדגישה כי, מתן צו בישראל ביחס למשתמשים מחוץ לגבולותיה נוגד את עיקרון כיבוד הריבונות של מדינות זרות.

המשיבה מפנה לסעיף 230 לחוק Communication Decency Act, המעניק חסינות משפטית לפלטפורמות אינטרנטיות ופטור מאחריות ביחס לתוכן שנוצר על ידי צדדים שלישיים, שנועד לשמור על הזכות לחופש הביטוי על פי התיקון הראשון לחוקה של ארה"ב. לטענתה, חיובה להסיר את התכנים ממנוע החיפוש בארה"ב יעמוד בניגוד להוראה זו שבדין האמריקאי.

המשיבה תומכת במסקנה לפיה, בית המשפט בישראל אינו הפורום המתאים למתן צווים חובקי עולם, בעיקר שעה שהמפרסמים הזרים לא צורפו כנתבעים ולא הוכח באופן פוזיטיבי כי הפרסומים כוזבים.

דיון והכרעה

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים בכתב ובעל פה, החלטתי כי דין הערעור להידחות.

טרם הדיון בשאלה העקרונית על היקף סמכויותיו של בית משפט ישראלי להורות לתאגיד בינלאומי לפעול בדרך זו או אחרת, במדינה זרה ביחס למי שאינו תושב ישראל, יש לתחום את גבולות הדיון שלפניי.

ההליך נושא הערעור הינו תביעת לשון הרע שהוגשה לבית משפט בישראל בהתאם להוראות [חוק איסור לשון הרע וחוק הגנת הפרטיות](#). משכך, הדין החל על ההליך הינו החוק הישראלי, כולל סדרי הדין ודיני הראיות הנוהגים בישראל.

עוד יש להבהיר כי, בית המשפט קמא שמע את העדויות ובחן את הראיות, ומסקנותיו מעוגנות בראיות שהוצגו לפניו.

מצאתי לנכון לציין נקודות אלה מאחר שהמערער מפליג בהודעת הערעור למחוזות של עקרונות כלליים ביחס לכללים, אותם יש להחיל על המחלוקת דנן מבלי שהונחה לכך התשתית הראייתית לביסוס עמדתו.

ראשית, יודגש כי, לא הוכח היקף תפוצתם בישראל של הפרסומים מהרשתות הזרות כפי שקבע בבית המשפט קמא.

טענתו של המערער לפיה, אין להטיל עליו את החובה להוכיח נתון זה, אינה נתמכת באסמכתא כלשהי וגם לגופו של ענין אין לקבלה.

המערער טען כי, הפרסומים המעוולים חשופים לעיני משתמשים ישראלים רבים. צדק בית המשפט קמא במסקנתו לפיה, יש חשיבות למספר הנחשפים למידע בישראל לאחר הסרת ההפניות לפרסומים על פי ההסכמות הדיוניות.

התובע אשר בחר שלא להציג חוות דעת מומחה לענין האופן בו ניתן בישראל לעיין בפרסומים שנחסמו במרשתת ביחס לכתובות הישראליות והיקף השימוש בתכנים בעת גלישה בישראל, אינו יכול לבקש כי בית המשפט יסתפק בעדות הסברה שלו, כי מדובר בישראלים רבים מבלי להוכיח את טענתו. מה גם, שלא הוצגה ראייה כלשהי לאופן בו נעשה הדבר ובאלו אמצעים ניתן (אם ניתן) לחסום פירצה זו.

סוגיה משפטית נוספת שאותה הותיר המערער ללא מענה, הינה הדין הזר. המשיבה טענה כי על פי החוק החל בארה"ב, היא אינה רשאית להסיר את התכנים ממנוע החיפוש בארה"ב. הכלל הוא כי "דינו של משפט זר הוא, לצרכי הלכות הראיות, כדין עובדה הטעונה הוכחה."

ע"א 36/150 שור נ' עיזבון מאיר ויצמן, פד"י ח, 612, 615, וכן ראו: ע"א 3294/08 S.A.KLEPIERE נגד GOLDHAR CORPORATE FINANCE (LTD) (נבו) 06.09.2010.

המערער לא הביא ראיה כלשהי ביחס לדין החל בארה"ב והסתפק בפסיקה, אשר חלקה אינו רלוונטי לענייננו.

נקודת המוצא לדין שלפני הינה: "[חוק איסור לשון הרע](#) חל גם על פרסומים ברשת האינטרנט. אכן, כאמור בפתח הדברים, החוק נחקק לפני למעלה מיוכל שנים, מבלי שהמורכבויות של עידן הניו-מדיה היו נגד עיניו של המחוקק. אולם, בית משפט זה כבר התייחס לכך שבהעדר עדכון ראוי של דיני לשון הרע, יש להחילם על פרסומים ברשת בשינויים המתחייבים, ולא להניח קיומה של לקונה (ראו: עניין מור, בעמ' 697). עם זאת, החלה זו צריכה להתחשב בין היתר במאפיינים השונים של רשת האינטרנט. כך, יש לתת את הדעת לכך שרשתות חברתיות הפכו להיות זירה מרכזית של מידע ודעות, מעין 'כיכר העיר' מודרנית (שם, בעמ' 694; [א"ב 1806/19](#) ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21 נ' כסיף, פסקה 42 לפסק דינה של הנשיאה א' חיות [פורסם בנבו] (18.7.2019)). הזמינות והנגישות של הרשת החברתית מאפשרת לחלוק מידע ולהביע דעות שונות ביתר קלות וכן להרחיב את תפוצתם של פרסומים לכלל הציבור ללא השקעת משאבים של ממש, בשונה מאשר בעבר (ראו למשל: דפנה ברק ([ארז](#)) "[חופש הגישה לאמצעי-התקשורת](#) – איזון אינטרסים בתחומי הזכות לחופש-ביטוי" עיוני משפט יב 183 (1987)). יש בכך, כמובן, יתרונות רבים, ובהם מתן האפשרות לכל אדם לממש את זכותו לחופש הביטוי ללא חסמים או התערבות שלטונית (ראו: עניין מור, בעמ' 694. כן ראו: קרין ברזילי-נהון וגד ברזילי 'חופש הביטוי המעשי והמדומיין באינטרנט – על בטלותה והולדתה המחודשת של הצנזורה' שקט, מדברים! התרבות המשפטית של חופש הביטוי בישראל 483, 486-491 (2006)). כמו כן, היעדר המגבלות על הפרסום ברשת החברתית המוביל לריבוי קולות אינהרנטי

באופן שמפרה את שוק הדעות ומאפשר למשתמשים להגיב במהירות על תכנים שעל-פי הנטען פוגעים בהם."

רע"א 1239/19 שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ [פורסם בנבו] (08.01.2020).

על מנת לנסות ולהתמודד עם החסרונות המאפיינים את השיח ברשתות החברתיות, שעה שהנגישות והזמינות של המדיה החברתית מאפשרת הפצה מהירה של מידע כוזב ומטעה, ולשון הרע בכלל זה, יש להפעיל מאמץ פרשני על מנת לנסות ולגשר על "פער הדורות". אלא שבד בבד יש לשמור על האיזון בין מימוש תכליתו של **חוק איסור לשון הרע** לבין חופש הביטוי שהינו אינטרס ציבורי כבד משקל. לנוכח האמור לעיל, לא ניתן לבצע "קיצורי דרך" או לעגל פינות בניסיון להגשים תכלית זו או אחרת.

אי צירוף המפרסמים שחסימת פרסומיהם התבקשה

הכלל הוא ש"כאשר פסק דין בתובענה שהוגשה עשוי לפגוע בזכויותיו של צד שלישי שלא צורף לתובענה, שאז אין בית המשפט רשאי לפסוק בענין ללא הצירוף", ד"ר יואל זוסמן סדרי הדין האזרחי, מהדורה שביעית בעריכת ד"ר שלמה לוי (1995) עמ' 195.

הסרת הפרסומים הזרים, שפורטו בכתב התביעה המתוקן ללא צירוף המפרסמים, עשויה לפגוע בזכויותיהם מבלי שניתנה להם האפשרות לומר את דברם.

המערער טען בבית המשפט קמא, כי לא ניתן לאתר את המפרסמים של הפרסומים אליהם מפנים שני הקישורים. טענה זו לא הוכחה. המשיבה הציגה מסמכים מהם עולה, כי פרטיו של המפרסם באתר "תיקון עולם" סילברסטיין מפורסמים באתר ובכלל זה כתובת למשלוח דואר, מספר טלפון וכלי מקוון באמצעותו ניתן לפנות לאתר.

המערער מצדו, לא הציג ראיה כלשהי ממנה ניתן להסיק שנעשה על ידו ניסיון ליצור קשר עם אותו מפרסם, או שהפרטים הנטענים אינם אמת. כמו גם, ביחס לכתובת הנוספת.

לגרסת המערער, הפרסומים המעוולים אינם אמת, ומהווים פגיעה בשמו הטוב. בהיעדר תגובה של המפרסמים הישראליים, לא ברורה טענה זו וההחלטה להסרת

חלק מהפרסומים נעשתה בהמשך להסכמה דיונית בין המערער למשיבה. לא ניתן להסיק מהסכמה זו שלמפרסמים הזרים אין טענות הגנה ראויות בהסתמך על [חוק איסור לשון הרע](#). ומאחר שלא צורפו לכתב התביעה ולא נעשה כל ניסיון לבצע להם מסירה של כתבי התביעה, אין בית המשפט רשאי לחסום את פרסומיהם. משלא צורפו המפרסמים הזרים, לא הוגשה גם בקשה להמצאה מחוץ לתחום. בספרה של המלומדת סיליה ורשטיין פסברג, [משפט בין-לאומי פרטי](#) מבהירה המחברת את חשיבות המצאת המסמכים לנתבע זר (עמ' 368). "המצאת המסמכים משרתת שתי מטרות. מטרה אחת, המשותפת לכל שיטות המשפט, היא לספק את הדרישה של הליך הוגן על ידי מתן הודעה לנתבע על דבר התביעה נגדו ומתן הזדמנות להתגונן נגד התביעה. המטרה השנייה, המיוחדת לשיטות שהושפעו מהמשפט המקובל, היא עצם קניית הסמכות של הנתבע."

מאחר שאין חולק כי, המפרסמים הזרים אינם שוהים בגבולות המדינה, אם ביקש המערער לכוון סמכות בינלאומית, היה עליו לקבל הסמכה להתיר המצאה מחוץ לתחום על פי הוראות [תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984](#) (שהיו בתוקף במועד הגשת התביעה וניהולה).

בהתחשב בנסיבות, חוששני שלא מתקיימים בענייננו התנאים למתן היתר מאחר שהמפרסמים שוהים מחוץ לישראל, והעוולה הנטענת מבוצעת אף היא מחוץ לגבולות המדינה.

המערער סבור כי, היה על בית המשפט ליתן צו להסרת הפרסום ביחס לכל הפרסומים באתרים זרים. מקובלת עלי מסקנתו של בית המשפט קמא, לפיה בית המשפט בישראל אינו רשאי ליטול לעצמו סמכויות גורפות ביחס לפרסומים במדינות זרות מבלי שסמכות זו עוגנה בחקיקה.

יפים לענייננו, בשינויים המחויבים, דברי כב' השופט (כתוארו אז) ע' פוגלמן ב-[עע"מ 3782/12](#) מפקד מחוז תל אביב-יפו במשטרת ישראל נ' איגוד האינטרנט הישראלי [פורסם בנבו] (29.2.2013) "נמצא, אפוא, כי גם אם מדינות בעולם מכירות באפשרות להסתייע בספקיות הגישה לאינטרנט לצורך חסימת אתרי הימורים בלתי חוקיים – הרי שהדבר מעוגן שם בחקיקה מפורשת. מקום שבו לא הוסדר הנושא בחקיקה מפורשת, הועלו במדינות שונות סימני שאלה ביחס לסמכות הרשויות לעשות כן."

בית המשפט סיים דבריו בסוגיית חסימת הגישה לאתרי הימורים באינטרנט באמירה "למחוקק פתרונות". יפים דברים אלה מקל וחומר בענייננו.

לאור האמור לעיל, הערעור נדחה.

המערער ישלם הוצאות המשיבה בסך 10,000 ₪. סכום זה ישולם מתוך העירבון שהופקד באמצעות ב"כ המשיבה, והיתרה תוחזר למערער באמצעות בא כוחו. ניתן בלשכתו היום, י"ג אייר תשפ"ג, 04 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

עמיתה שרה דותן 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה